

'గోల్డెన్ అవర్'... వైద్య పరిభాషలో ఈ పదానికి ఎంతో ప్రాముఖ్యం ఉంది.

ఎవరికైనా తీవ్ర ప్రమాదం జరిగినప్పుడు లేదంటే గుండెపోటు, బ్రెయిన్ స్ట్రోక్ వంటి

అనారోగ్య సమస్యలకు గురైనప్పుడు ఒక నిర్ణీత సమయంలో సదరు రోగులను దవాఖానకు

తరలించి, సరైన చికిత్స అందించే సమయమే గోల్డెన్ అవర్. ఇవి నిజంగానే ప్రమాదంలో

గాయపడిన వారికి యమగండం తప్పించి.. ప్రాణాలను నిలబెట్టగలిగే అమృత ఘడియలు. ఇంతటి కీలకమైన

గోల్డెన్ అవర్ అంటే ఏంటి? ఎలాంటి సందర్భాలకు ఇది వర్తిస్తుంది? గోల్డెన్ అవర్లో ఎలాంటివారికి ఏయే

చికిత్సలు అందించగలం? మొదలైన అంశాల గురించి నేటి ఊపిరిలో తెలుసుకుందాం.

యమగండం తప్పించే అమృత ఘడియలు

ఏదైనా ప్రమాదం జరిగినప్పుడు మొదటి గంటలోపు సమయాన్ని వైద్య పరిభాషలో 'గోల్డెన్ అవర్' అని పిలుస్తారు. ఎందుకంటే ఎవరైనా సరే తీవ్రమైన ప్రమాదానికి గురైనప్పుడు శరీరంలో కీలక అవయవాల్ని గుండె, మెదడు వంటివి దెబ్బతినే అవకాశం ఉంటుంది. అయితే ప్రమాదానికి గురైనప్పుడు ప్రధాన అవయవాలు దెబ్బతింటే వాటి పనితీరును ఘటన జరిగినప్పటి నుంచి గంటల్లోపు సరిదిద్దే లేదా తగిన చికిత్స అందిస్తే ముప్పు తప్ప అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఆ సమయంలోనే దెబ్బతిన్న అవయవాలకు చికిత్స అందించి, పునరుద్ధరిస్తే బాధితుడి ప్రాణాలను నిలబెట్టవచ్చు. అంటే ప్రమాదం జరిగిన మరుక్షణం నుంచే గోల్డెన్ అవర్ అనేది ప్రారంభమవుతుంది.

ఈ సందర్భాలలో కీలకం

- రోడ్డు ప్రమాదాలు
- అగ్ని ప్రమాదాలు
- గుండెపోటు లేదా ఛాతిలో నొప్పి
- బ్రెయిన్ స్ట్రోక్
- పక్షవాతం

90 శాతం మరణాలు అందువల్లే

హైదరాబాద్, బెంగళూరు, ముంబయి, ఢిల్లీ వంటి మహానగరాలలో ట్రాఫిక్ సమస్య గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు. ఇలాంటి ప్రాంతాల్లో ఏదైనా ప్రమాదం జరిగినప్పుడు ఘటనా స్థలానికి అంబులెన్స్ వెళ్లడం గగనమే. ఒకే ఒక ఎలాగో ఒకలా వెళ్లగలిగినా పుణ్యకాలం కాస్త గడిచిపోతుంది. అంటే బాధితుడి దగ్గరికి అంబులెన్స్ వెళ్లి, అతణ్ణి దవాఖానకు తరలించే సమయానికి జడగ రాని సస్టం జరిగిపోవచ్చు. వైద్య పరిభాషలో చెప్పాలంటే గోల్డెన్ అవర్ దాటిపోతుంది. ఇలా ఉంటే దేశవ్యాప్తంగా జరుగుతున్న రోడ్డు ప్రమాదాల్లో 90 శాతం మరణాలు కేవలం గోల్డెన్ అవర్లో చికిత్స అందకపోవడం వల్లే సంభవిస్తున్నాయి అంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఇక గుండెపోటు, బ్రెయిన్ స్ట్రోక్ వల్ల సంభవిస్తున్న మరణాల్లో కూడా అధికశాతం సరైన సమయానికి చికిత్స అందకపోవడం వల్లే జరుగుతుండటం గమనార్హం. గతంలో మనకు సరైన రవాణా సదుపాయాలు, ఆధునిక వైద్యం లాంటివి అందుబాటులో లేనందువల్ల మరణాల శాతం అధికంగా ఉండేది. కానీ ఇప్పుడు అన్నిరకాల

సదుపాయాలు, అత్యాధునిక వైద్య విధానాలు అందుబాటులో ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ అవగాహన లేని వారి కారణంగా పరిస్థితులే చూపు రాకపోవడం విచారకరం.

హాస్పిటల్... బాధితుడి దగ్గరికి

అనారోగ్య పరిస్థితుల్లో సాధారణంగా రోగి హాస్పిటల్ కు వెళ్తాడు. కానీ తీవ్రమైన రోడ్డు ప్రమాదాలు, అగ్ని ప్రమాదాలు జరిగినప్పుడు, గుండెపోటు, బ్రెయిన్ స్ట్రోక్ వంటి వాటికి గురైనప్పుడు రోగి పరిస్థితి చాలా క్లిష్టంగా ఉంటుంది. అలాంటి

ప్రమాదం జరిగినప్పుడు లేదా గుండెపోటు, బ్రెయిన్ స్ట్రోక్ వంటి అనారోగ్య సమస్యలు తలెత్తినప్పుడు గోల్డెన్ అవర్లో రోగికి చికిత్స కోసం 9071104108, 9100911911 సంబంధిత కాలి చేయవచ్చు. కాలి వచ్చిన 12 నుంచి 15 నిమిషాల్లో రోగి దగ్గరికి అంబులెన్స్ చేరుతుంటుంది. అక్కడినుంచే సిబ్బంది చికిత్సను ప్రారంభిస్తారు. పరిస్థితి ప్రాణాంతకంగా ఉంటే దగ్గర్లో ట్రామా కేర్ సౌకర్యం ఉన్న ఏదైనా హాస్పిటల్ కు తరలించి చికిత్స అందిస్తారు. కాబట్టి అత్యవసర ఆరోగ్య సేవల కోసం అమృత ఘడియలుగా పేర్కొనే 'గోల్డెన్ అవర్' సమయం దాటిపోకుండా చూసుకోవాలి. సత్వరమే చికిత్స తీసుకుని ప్రాణాలు నిలబెట్టుకోవాలి.

అత్యవసర నెంబర్

సమయంలో రోగిని దవాఖానకు తరలించే లోపు పరిస్థితి విషమించే ప్రమాదం ఉంటుంది. దీనిని అధిగమించేందుకే 'రోగి దవాఖానకు వెళ్లడం కాదు... దవాఖాననే రోగి దగ్గరికి వెళ్లాల్సి' అనే సూత్రాన్ని పాటించాలి. అంటే ఒక రోగికి అత్యవసర పరిస్థితి ఉంటే చికిత్సను ఘటనా స్థలం నుంచే అందించే సౌలభ్యం కలిగిన అంబులెన్స్ లు అందుబాటులో ఉండాలి.

ఈ సౌకర్యాల తప్పనిసరి

గోల్డెన్ అవర్లో రోగికి చికిత్స అందించే బతికించా

లంటే అంబులెన్స్లో ప్రధానంగా మూడు సదుపాయాలు అందుబాటులో ఉండాలి. 1. బేసిక్ లైఫ్ సపోర్ట్ (బీఎల్ఎస్); 2. అడ్వాన్స్డ్ కార్డియోల్ లైఫ్ సపోర్ట్ (ఎస్ఎల్ఎస్); 3. ట్రామా కేర్. వీటితో పాటు అడ్వాన్స్డ్ లైఫ్ సపోర్ట్ (ఎవల్ఎస్) కూడా ఉండాలి. అంటే ఐసీయూలో ఉంచిన అన్ని రకాల వైద్యపరికరాలు ఇందులో ఉండాలి. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే ఇది మొబైల్ ఐసీయూ అని చెప్పవచ్చు. వెంటిలేటర్, డిఫ్రెజ్రిలేటర్, మానిటర్, ఆక్సిజన్, ప్రమాదం జరిగినప్పుడు మెడకు ఏదైనా కాలర్ వేయాల్సి వస్తే సర్జికల్ కాలర్, స్పైన్ బోర్డ్, స్పింద్ వంటి అత్యవసర పరిస్థితుల్లో అవసరమయ్యే అన్ని రకాల వైద్య పరికరాలు అంబులెన్స్లో ఉండాలి. అంతేకాకుండా ఐసీ యూనిట్, ఇతర అత్యవసర మందులు ఉండాలి. ఈ పరికరాలను సమర్థంగా ఆపరేట్ చేయడానికి నిపుణులైన సిబ్బంది ఉండాలి. ఈ కారణంగా చికిత్స అంబులెన్స్లో పారామెడికల్ లేదా అనుభవజ్ఞులైన నర్సింగ్ సిబ్బంది ఉండాలి.

అత్యవసర పరిస్థితుల్లో...

అంబులెన్స్లో అన్నిరకాల వైద్య సదుపాయాలు ఉన్నప్పటికీ కొన్నిసార్లు రోగి/ బాధితుడు చాలా క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో ఉంటాడు. అలాంటప్పుడు అతనికి ఎలా ఉపశమనం కలిగించాలో అంబులెన్స్ సిబ్బందికి అర్థం కాకపోవచ్చు. ఆ పరిస్థితుల్లోనూ రోగి ప్రాణాలు కాపాడటానికి అంబులెన్స్ సిబ్బందికి ఒక ప్రత్యేక టెలిఫోన్ నెంబర్ కేటాయిస్తారు. ఆ ప్రత్యేక నెంబర్ కు కాల్ చేసి టెలిమెడిసిన్ డాక్టర్ రోగి ఆరోగ్య స్థితిగతులను అత్యవసర విభాగం వైద్యులకు వివరిస్తూ, వారి సూచన మేరకు వైద్యం అందిస్తుంటారు. అంటే హాస్పిటల్ కు వెళ్లే లోపు రోగి ఆరోగ్యం ఏమాత్రం క్షీణించకుండా ఘటనా స్థలం నుంచి హాస్పిటల్ కు తరలించే వరకు మార్గమధ్యంలో కూడా అత్యవసర చికిత్స అందించాల్సి ఉంటుంది.

సన్నద్ధం చేసే ట్రామా కాలర్

హైదరాబాద్ టౌటర్ రింగ్ రోడ్డు- ఓఆర్ఆర్ వంటి పెద్ద రహదారులపై ఏదైనా ఘాత ప్రమాదం జరిగినప్పుడు తీవ్రగాయాల పొల్లి, ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఉన్నవారి ప్రాణాలు కాపాడటానికి ప్రత్యేక అంబులెన్స్ లో చికిత్స అందిస్తూనే సిబ్బంది సంబంధిత హాస్పిటల్ కు ట్రామా కాలర్ చేస్తారు. దీంతో అత్యవసర ట్రామా కేసు వస్తుండని హాస్పిటల్ మొత్తం

- అంబులెన్స్ అందుబాటులో ఉండే ప్రాంతాలు**
- నార్సింగ్
 - మణికోండ
 - డోలివాడి
 - గచ్చిబౌలి
 - కేపీఎన్ఎస్
 - మియాపూర్
 - లింగంపల్లి
 - గోలిపాడి
 - మాదాపూర్
 - పటాన్చెరు

దేశంలోనే తొలిసారిగా

ఉంచాల్సిన అన్ని సౌకర్యాలతో కూడిన పుల్లీ ఇంటిగ్రేటెడ్ ట్రామా నెట్వర్క్ కలిగిన అంబులెన్స్ లు దేశంలోనే తొలిసారిగా స్టార్ట్ హాస్పిటల్ అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చింది. మొదటి దశలో 15 స్టార్ట్ ట్రామా అండ్ యాక్సిడెంట్ రెస్పాన్స్ నెట్వర్క్ అంబులెన్స్ లను సిద్ధం చేయడానికి ఏర్పాట్లు చకచక జరిగిపోతాయి. అంతేకాకుండా వివిధ విభాగాలతో కూడిన మల్టీ డిసిప్లినరీ బృందాలు రోగి వచ్చిన వెంటనే చికిత్స ప్రారంభించడానికి సిద్ధంగా ఉంటాయి. ఈ ప్రక్రియ అంతా కూడా గోల్డెన్ అవర్లో జరిగితే ఎంత క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో ఉన్న రోగి ప్రాణాలనైనా కాపాడేందుకు అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి.

అప్రమత్తం అవుతుంది. ఫలితంగా ఆరోగ్య సర్వీస్, జీవ సర్వీస్, ఎమర్జెన్సీ బృందం, రేడియోలాజీ తదితర విభాగాలకు చెందిన వైద్య సిబ్బంది మొత్తం ఒక బృందంగా ఏర్పడతారు. రోగి దవాఖానకు వచ్చేలోపే రిజిస్ట్రేషన్ చేసి, అవసరమైన వైద్యపరికరాలు చేయడానికి ఏర్పాట్లు చకచక జరిగిపోతాయి. అంతేకాకుండా వివిధ విభాగాలతో కూడిన మల్టీ డిసిప్లినరీ బృందాలు రోగి వచ్చిన వెంటనే చికిత్స ప్రారంభించడానికి సిద్ధంగా ఉంటాయి. ఈ ప్రక్రియ అంతా కూడా గోల్డెన్ అవర్లో జరిగితే ఎంత క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో ఉన్న రోగి ప్రాణాలనైనా కాపాడేందుకు అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి.

...కే మహేశ్వర్ రావు బండార

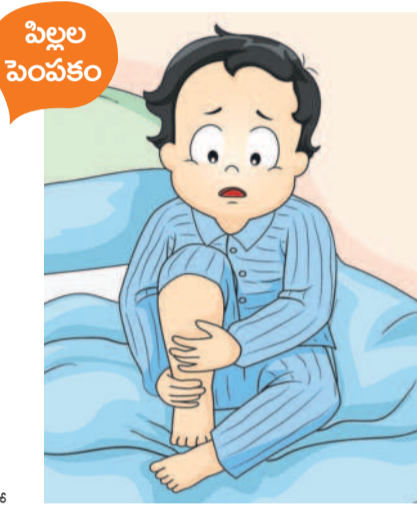

డాక్టర్ రావాల కల్పా
ఎంబీబీఎస్, ఎఫ్ఆర్సీఏఎమ్, సీసీటీ (యాత్ర) ఎమర్జెన్సీ మెడిసిన్ విభాగ అధిపతి స్టార్ట్ హాస్పిటల్, నానకరామ్ గూడ

మా బాబు వయసు నాలుగు సంవత్సరాలు. పుట్టినప్పుడు సరైన బరువే ఉన్నాడు. సమయానికి టీకాలు వేయించాం. ఇన్నాళ్లూ ఆరోగ్యంగానే ఉన్నాడు. వారం క్రితం సాధారణ జలుబు, దగ్గుతో ఇబ్బందిపడ్డాడు. మూడు, నాలుగు రోజుల తర్వాత కాళ్ల నొప్పులు మొదలయ్యాయి. నడవడానికి ఇష్టపడటం లేదు. డాక్టర్ దగ్గరికి తీసుకుపోయాం. కొన్ని వైద్య పరీక్షలు చేశారు. లెకవర్ అవుతుందని చెప్పారు. కానీ ఏమాత్రం తగ్గలేదు. మేం బలవంతం చేసి నిలబెట్టినా నడవలేకపోయాడు. ఇప్పటివరకు బాగానే ఉన్నవాడికి ఎందుకు ఇలా జరిగింది? మా బాబు ఆరోగ్యం గురించి ఆందోళనగా ఉంది. నలభే ఇవ్వండి.

వైరస్లతో జలుబే కాదు.. నరాల నొప్పిలూ!

నడుస్తూ, పరుగులు తూ ఉన్న బిడ్డ నడవలేక పోవడం ఏ తల్లిదండ్రులకైనా ఆందోళన కలిగిస్తుంది. మీరు చెప్పిన వివరాల ప్రకారం... మొదట జలుబు, దగ్గుతో బాధపడ్డాడు. అలాగే కండరాల నొప్పి, దానివల్ల నడవలేక ఇబ్బంది పడుతున్నాడని చెప్పారు. మీ అబ్బాయికి వైరల్ ఇన్ ఫ్లూంజా ఉంది. వైరల్ ఇన్ ఫ్లూంజా వల్ల మయోసైటిస్ సమస్య రావచ్చు. వైరస్ లు ఏ విధంగా జలుబు, గొంతునొప్పి, ఒంటినొప్పిలు కలుగజేస్తాయో, అలాగే కండరాలపై ప్రభావం చూపిస్తాయో, వైరస్ ల వల్ల కలుగుతుంది. అందువల్ల నడవలేకపోతారు. మీ అబ్బాయి సమస్య ఇదే అయి ఉంటే పూర్తిగా నయమవుతుంది. దీనికి సీసీటీ అనే ఎంజైమ్ టెస్ట్ చేయించుకోవడం మంచిది.

టీసీ అయి ఉంటుంది. ఆలస్యం చేయకుండా ఒక సారి పీడియాట్రిషియన్ ను సంప్రదించండి. వాళ్లు చెప్పిన పరీక్షలు చేయించండి. దానికి అనుగుణంగా మందులు వాడుతూనే ఫిజియోథెరపీ చేయించండి. మీ అబ్బాయికి ఉన్న లక్షణాలకు ఎటువంటి ప్రమాద కారణాలు లేవని నిర్ధారించుకోవాలి అవసరం ఉంది. ఒక సారి పీడియాట్రిక్ న్యూరాలజిస్టును కలవండి. వైరల్ ఇన్ ఫ్లూంజా వల్ల నరాలు కూడా ప్రభావితం అవుతాయి. ఆ సమస్యకు కారణం ఏమిటనేది పరీక్షల ద్వారానే నిర్ధారణ అవుతుంది. అప్పుడు కచ్చితమైన మందులు వాడి సమస్య నుంచి బయటపడవచ్చు.

మీ అబ్బాయి సమస్యల వరకే చెప్పారు. కానీ, మీ కుటుంబంలో ఎవరికైనా కండరాల నొప్పులు, కండరాల సమస్యలు ఉన్నదీ, లేనిదీ చెప్పండి. మీ కుటుంబంలో ఎవరికైనా కండరాల సమస్య ఉండేమో ఒకసారి ఆలోచించండి. అలా ఉంటే మీ అబ్బాయిని మయోసైటిస్ కాకపోవచ్చు. కుటుంబంలో ఎవరికీ కండరాల సమస్య లేకపోయినా, పిల్లవాడికి ఏ ఇతర అనారోగ్య సమస్యలూ లేకుండా ఒక్క కండరాల నొప్పి మాత్రమే ఉంటే అది మయోసైటిస్ అని చెప్పాలి.

డాక్టర్ విజయానంద్
నియోనెటాలజిస్ట్ అండ్ పీడియాట్రిషియన్ రెయిన్ వల్లీ హాస్పిటల్

అల్లర్లిక్ రైన్వేటిస్.. బీ అల్లర్ట్

అల్లర్లిక్ రైన్వేటిస్ శ్వాస నాళాలను ప్రభావితం చేసే అల్లర్లి వల్ల తలెత్తుతుంది. దీన్ని హే ఫీవర్ అని కూడా అంటారు. గాలి ద్వారా సోకే పుష్పాల్ల రేణువులు, ధూళి క్రిములు (డస్ట్ మైట్స్), పెంపుడు జంతువుల బొమ్మ, పరిసరాల్లో ఉండే ఫంగస్ రేణువులు (మోల్డ్ స్పోర్స్) మొదలైనవి మన శరీరంలోకి ప్రవేశించినప్పుడు రోగి నిరోధక వ్యవస్థ నుంచి వచ్చే ప్రతిస్పందనే అల్లర్లిక్ రైన్వేటిస్. ప్రపంచవ్యాప్తంగా లక్షలాది మందికి అతి సాధారణంగా ఈ వ్యాధి సోకాతుంది.

అల్లర్లిక్ రైన్వేటిస్కు ప్రాథమిక కారణం మన శ్వాస వ్యవస్థ అల్లర్జిక్ గురికావడం. అల్లర్జిక్ గురైనప్పుడు మన శరీరం వాటిని హానికరమైనవిగా గుర్తిస్తుంది. వాటితో పోరాటం చేయడానికి హిస్టామైన్ లాంటి రసాయనాలను విడుదల చేస్తుంది. అలా మన రోగ నిరోధక వ్యవస్థ చూపే ప్రతిస్పందన శ్వాస మార్గాల్లో మంటుకు కారణమవుతుంది. దీంతో అల్లర్లిక్ రైన్వేటిస్ లక్షణాలు బయటపడతాయి.

అల్లర్జిక్ ఇవి...

- చెట్లు, గడ్డి, కలుపు మొక్కల నుంచి వచ్చే పుష్పాల్ల రేణువులు.
- పరుపులు, కార్పెట్లు, కుర్చీలు, పరుపులు, సోఫాలు లాంటివారిలో ఉండే డస్ట్ మైట్స్.
- పెంపుడు జంతువుల బొమ్మ, పర్వతజంతు, ఉమ్మి, మూత్రం.
- ఇంటా బయటా ఉండే ఫంగస్ రేణువులు (మోల్డ్ స్పోర్స్).

- లక్షణాలు**
- ముక్కుకారడం
 - తుమ్ములు
 - కండ్లలో దురద, నీరు కారడం
 - ముక్కు రంధ్రాలు పూడుకుపోవడం
 - గొంతు, చెవులు, నోటి పైభాగంలో దురదగా అనిపించడం
 - దగ్గు
 - అలసట

నిర్ధారణ - చికిత్స

అల్లర్లిక్ రైన్వేటిస్ లక్షణాలు గమనించగానే డాక్టర్ ను సంప్రదించాలి. లక్షణాలను బట్టి ఆయన తగిన వైద్యాన్ని సూచిస్తాడు. ఇక అల్లర్లిక్ రైన్వేటిస్ బారినపడకుండా ఉండటానికి పుష్పాల్ల రేణువులు సోకే రుతువుల్లో ఇంటి కిటికీలు మూసి ఉంచాలి. ఎయిర్ ప్యూరిఫయర్లను వాడాలి. పరుపులు, కార్పెట్లను క్రమం తప్పకుండా శుభ్రం చేసుకోవాలి.

'తన కోపమే తన శత్రువు.' అని హెచ్చరించాడు సుమతీ శతకకారుడు. ఆనవసరమైన కోపంతో అవకాశాలు చేజారు కావు. అయినవారు దూరమయ్యే ప్రమాదం ఉంది. వీటి సంగతి ఎలా ఉన్నా... అలవికాని కోపం ప్రదర్శిస్తే... బరువు పెరుగుతారట. కోపానికి శరీర బరువుకు లంఠి అంటుని అనుకోవచ్చు! కానీ, ఇది ముమ్మాటికీ నిజమని ఓ అధ్యయనంలో తెలుస్తోంది. అమెరికాకు చెందిన నేషనల్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఏజింగ్ సంస్థ సమూహం రెండవేల మందిని పరీక్షించి తన పరిశోధన సారాంశం

తన కోపమే.. తనకు బరువు!
డానికీ ఇష్టపడదని పరిశోధకులు చెప్పన్నారు. వీళ్లు తిండికి మాత్రం అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తారట. కోపంలో తిండి మీద నియంత్రణ కోల్పోతారు. ఇది బరువు పెరగడానికి కారణమవుతున్నదని తీర్మానించారు పరిశోధకులు. కోపం వచ్చినప్పుడు వేగంగా నడవడమో, మరేదైనా శారీరక శ్రమ చేస్తే ఆవేశం పల్లారుతుందని సూచిస్తున్నారు. యోగా వల్ల కూడా లాభం ఉంటుందని సూచించారు.

మోక్షం నొప్పులు ఉంటే కార్టోవడం, కూర్చుంటే లేవడం రెండూ కష్టమైపోతాయి. ఈ సమస్యకు యూరిక్ యాసిడ్, అర్థరైటిస్ ప్రధాన కారణాలు. నొప్పి మూలంగా తరచుగా కీళ్ల దగ్గర వాపు కనిపిస్తుంది. అయితే, కీళ్లనొప్పి, వాపు నుంచి విముక్తి పొందడానికి యాంటీ ఇన్ ఫ్లమేటరీ గుణాలు ఉన్న ఆహార పదార్థాలు తీసుకోవాలి. ఇవి వాపు, నొప్పిని తగ్గించడమే కాకుండా బలహీనమైన ఎముకలను చదివ్వించేస్తాయి. ఆరోగ్యం కూడా మెరుగుపడుతుంది.

వెల్చుల్లి: ఆహారం రుచిని పెంచే వెల్చుల్లి కీళ్లనొప్పి విషయంలో గొప్ప ప్రయోజనమే చేకూరుస్తుంది. ఇందులో ఉండే యాంటీ ఇన్ ఫ్లమేటరీ గుణాలు కీళ్లనొప్పి, వాపును తగ్గిస్తాయి. వెల్చుల్లి పేస్టును నూనెలో వేడిచేసి, దాన్ని కీలుమీద రుద్దితే నొప్పి నుంచి ఉపశమనం ఉంటుంది. రోజూ ఓ వెల్చుల్లి రెమ్మ ఆహారంగా తీసుకున్నా మంచిది. వెల్చుల్లి తినడం వల్ల రక్త ప్రసరణ మెరుగుపడుతుంది. వాపు తగ్గిపోతుంది.

అల్లం: దీనిలో కూడా యాంటీ ఇన్ ఫ్లమేటరీ గుణాలు సమృద్ధిగా ఉంటాయి. అల్లంలో ఉండే జింజెరాల కీళ్ల దగ్గర వాపు, నొప్పిని తగ్గించడంలో సహాయకారిగా ఉంటుంది.

బెల్లెల్లి: వీటిలో యాంథ్రోసయనిన్ అనే యాంటీ ఇన్ ఫ్లమేటరీ సూత్రం ఉంటుంది.

